

Zmiany w prawie:

Kontrola wzorców umownych, czyli postanowień umownych niezgodzonych z konsumentem indywidualnie (np. postanowień regulaminów, ogólnych warunków umów), nie musi się odbywać, jak dotychczas, na drodze sądowej.

W dniu 17 kwietnia 2016 roku wejdą w życie zmiany ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (...) (dalej: ustawa). Konsument już nie będzie musiał sporządzać pozwu w postępowaniu sądowym, aby wykazać, że postanowienia umowy stosowanej przez przedsiębiorcę zostały uznane za niedozwolone. Wystarczy, że skieruje do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKIK) zawiadomienie. Ponadto za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów będzie można uznać proponowanie konsumentom nabycia usług finansowych, które nie odpowiadają ich potrzebom (tzw. „misselling”).

Prezesowi UOKIK przyznano kompetencję do wydania decyzji o uznaniu postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Prezes UOKIK będzie mógł wydać decyzję o uznaniu za niedozwolone postanowień, które kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami oraz w sposób rażąco naruszający jego interesy (art. 23 b ust. 1 w zw. z art. 23 a ustawy). Ustawa uprawnia w takim przypadku Prezesa UOKIK do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej (art. 106 ust. 1 pkt. 3 a ustawy). Zmiana ma na celu zwiększenie skuteczności w/w postępowania.

Powyższa decyzja Prezesa UOKIK, gdy stanie się prawomocna, będzie miała skutek wobec przedsiębiorcy, który stosował niedozwolone postanowienie oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji (art. 23 d ustawy). Dotąd istniała kontrola sądowa a skutek wobec innych konsumentów wynikał z jednostkowych orzeczeń.

Za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów będzie można uznać także proponowanie konsumentom nabycia usług finansowych, które nie odpowiadają ich potrzebom lub są przedstawiane w sposób nieadekwatny do charakteru usług (art. 24 ust. 2 pkt 4 ustawy). Zakaz tzw. „missellingu” stanowi odpowiedź na działania banków i towarzystw ubezpieczeniowych, polegające na oferowaniu kredytów i produktów inwestycyjno - ubezpieczeniowych niedostosowanych do faktycznych potrzeb klienta. Za stosowanie takich praktyk Prezes UOKIK również będzie mógł nałożyć karę finansową na przedsiębiorcę.

Wydłużony został termin, w jakim można będzie wszcząć postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Dotychczas wynosił on rok, od końca roku, w którym zaprzestano stosowania praktyki. Teraz będą to trzy lata.

Wybrane bieżące orzecznictwo

Prawo spółek: uwzględnienie udziałów nabytych ze środków pochodzących z majątku wspólnego przy podziale majątku

„Rozporządzenie udziałem w spółce z o.o. należy do uprawnień wspólnika, nawet gdy środki pochodzące na nabycie tego udziału pochodzą z majątku wspólnego. Natomiast środki uzyskane ze zbycia takich udziałów należy wziąć pod uwagę przy podziale majątku wspólnego”.

Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 18 grudnia 2015 r., III CSK 332/15

Prawo cywilne: bieg terminu do wniesienia skargi pauliańskiej

Po uznaniu przez sąd bezskuteczności czynności prawnej dłużnika z osobą trzecią z powodu pokrzywdzenia wierzyciela, termin do wystąpienia z żądaniem uznania bezskuteczności czynności rozporządzającej korzyścią między osobą trzecią, a osobą czwartą (wynoszący pięć lat) liczy się od daty dokonania tej czynności.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2016 r., sygn. akt III CZP 99/15

Prawo spółek: wniesienie do spółki wkładu w postaci własności nieruchomości, a forma umowy spółki jawnej

„W razie zawarcia umowy spółki jawnej w zwykłej formie pisemnej, w której wspólnik zobowiązał się do wniesienia tytułem wkładu własności nieruchomości, konieczne jest zawarcie - po zarejestrowaniu spółki - odrębnej umowy w formie aktu notarialnego przenoszącej własność tej nieruchomości na rzecz spółki”.

Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 25 listopada 2015 r., II CSK 723/14

Prawo cywilne: roszczenie o rekompensatę w transakcjach handlowych

„Rekompensata za koszty odzyskiwania należności w wysokości 40 euro, przewidziana w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2013 r. poz. 403), przysługuje wierzycielowi bez konieczności wykazania, że koszty te zostały poniesione (...)”.

Uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 11 grudnia 2015 r., III CZP 94/1

Postępowanie cywilne: dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym

Dla przystąpienia do toczącego się postępowania, wywołanego wniesieniem pozwu w postępowaniu grupowym, wystarczy powołanie się na treść wniesionego pozwu, jeżeli nie uniemożliwia to oceny dopuszczalności rozpoznania sprawy w tym postępowaniu.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2015 r., I CSK 672/14

Nadzór merytoryczny i przygotowanie:
Andrzej Kulczycki – radca prawny